

Arkæologisk udgravning

Beretning

HOM2638, Hattingskolen, Hatting

Tidl. Vejle Amt, Hatting Herred, Hatting Sogn, matrikelnr.: 2a, Hatting By

Sted-SBnr.: 170403 - 188

KUAS: 2010-7.24.02/HOM0005

Horsens Museum udførte i perioden 31. maj – 4. juni 2010 en arkæologisk udgravning af et ca. 500 m² stort areal beliggende umiddelbart vest for en eksisterende bygning på Hattingskolen, Hatting. Årsagen var, at man ønskede en tilbygning til skolen.

Ved undersøgelsen fremkom sporene af huskonstruktionerne A1 og A2, det mulige hus eller hegn A5, samt de mulige hegnsløb A3 og A4. Der fremkom tre funktionsgruber, A127, A167, samt A169, der formodes at være hørristningsgruber. Der fremkom en grube med tyske tåregasbeholdere, samt en løbegrav med tyske militæreffekter, fra perioden ca. 1940-45.

Esben Klinker Hansen, arkæolog, cand.mag.
Horsens, 27. januar 2012

UNDERSØGELSENS FORHISTORIE	3
ADMINISTRATIVE DATA	3
TOPOGRAFI	3
MÅLESYSTEM	3
UDGRAVNINGSMETODE	3
UNDERSØGELSENS RESULTATER	3
FREMTIDIGT ARBEJDE PÅ STEDET	4

Undersøgelsens forhistorie

Horsens Museum har udført 28. maj 2010 en mindre forundersøgelse på et ca. 1100 m² stort areal, hvor Horsens Kommune ønskede at opføre en tilbygning til Hattingskolen, Hatting. På et ca. 500 m² stort areal blev der konstateret væsentlige fortidsminder i form af koncentrationer af stolpehuller, bla. stolpehuller på række. Der blev 31. maj 2010 indgivet anmodning om godkendelse af budget for arkæologisk udgravning.

Administrative data

Udgravningen fandt sted i perioden 1.-4 juni 2010 i godt vejr. Udgravningsleder var arkæolog, cand. mag. Esben Klinker Hansen. Øvrige deltagere var: Louise Søndergård, Merethe Schifter Christensen og Tune Clausen.

Bygherre var Horsens Kommune, repræsenteret ved Ole Rasmussen, firmaet M.T. Højgaard. Sagens akter, dokumentation og fund findes på Horsens Museum under journalnummer HOM2638 Hattingskolen.

Topografi

Fortidsminderne fremkom på et ca. 500 m² stort areal, som lå umiddelbart vest for Hattingskolens gymnastiksal (se forsideillustration). Området var ret jævnt og har været anvendt til boldspil, leg m.v. Der er foregået en ret kraftig terrænregulering på stedet tidligere, idet der var et endog meget tykt muldlag og to horisonter kunne udskilles. Begge horisonter bestod af leret sandet muldjord og undergrunden bestod hovedsagligt af sandet ler.

Målesystem

Der er ikke oprettet noget egentligt målesystem, idet der er foretaget opmåling med Trimble GPS. Dog lå den østlige del af udgravningsfeltet så tæt på den to etager høje gymnastiksal, at det gav problemer for GPS'en. Derfor blev der oprettet et lille, midlertidigt målesystem med målebånd, hvorefter denne del af feltet blev tegnet med feltpantograf i 1:50. Målepunkterne som blev udlagt med to målebånd, kunne derefter anvendes ved digitalisering, som skete umiddelbart efter tegning.

Udgravningsmetode

Det ret tykke muldlag, 70-90 cm, blev afrømmet med gravemaskine på bæltet og 2 meter bred planerskovl. Efterfølgende blev de fremkomne fortidsminder tegnet og snittet med spade og graveske og tegnet i 1:20 på vandfast mattex film, med efterfølgende beskrivelse. Keramik blev hjemtaget. Der er taget tre floteringsprøver fra de tagbærende stolpehuller i Hus 1 med henblik på fremtidig ¹⁴C AMS datering.

Undersøgelsens resultater

Der blev fundet et velbevaret, foreløbigt udateret, treskibet hus (Hus A1) med tre sæt tagbærende stolpehuller og bevarede vægstolper. Huset var ca. 9 meter langt, ca. 7 meter bredt og var nordvest-sydøst orienteret. Dateringen er formentlig yngre jernalder. Umiddelbart nord for Hus A1 lå en økonomibygning/firestolpeanlæg (A2) samt to formodede hørtørringsgruber (A167 og

A169). Umiddelbart syd og sydvest for Hus A1 lå tre hegnforløb (A3-A5). I feltets sydøstlige afgrænsning fremkom en formodet hørtørringsgrube (A127).

Der blev også fundet en grube med nedgravede tyske stentøjsflasker, indeholdende tåregas til øvelsesbrug. Disse blev på foranledning af miljøvagt Tommy Krogh Abrahamsen fjernet af Brand og Redning, Horsens Kommune. En tom og renset stentøjsflaske blev dog hjemtaget til museet. Ved den efterfølgende oprensning af gruben og en zig-zag formet løbegrav, som blev betragtet som forurenet jord, fremkom diverse tyske militæreffekter, alt sammen fra perioden ca. 1940-45. Der fremkom tre dårligt bevarede tyske stålhjelme, hvoraf en med sikkerhed kunne identificeres som værende model M42, mens to var enten M35 eller M40. Der fremkom også rester af en gasmaske M38 med metalhylster og et metaletui med "klarscheiben", dvs. ekstra plasticglas til gasmaskens "øjenglugger"

Ifølge lokale oplysninger har skolen været okkuperet af den tyske værnemagt fra 1940-45.

Fremtidigt arbejde på stedet

Museet betragter det ca. 500 m² store område for udgravet.

Illustrationer

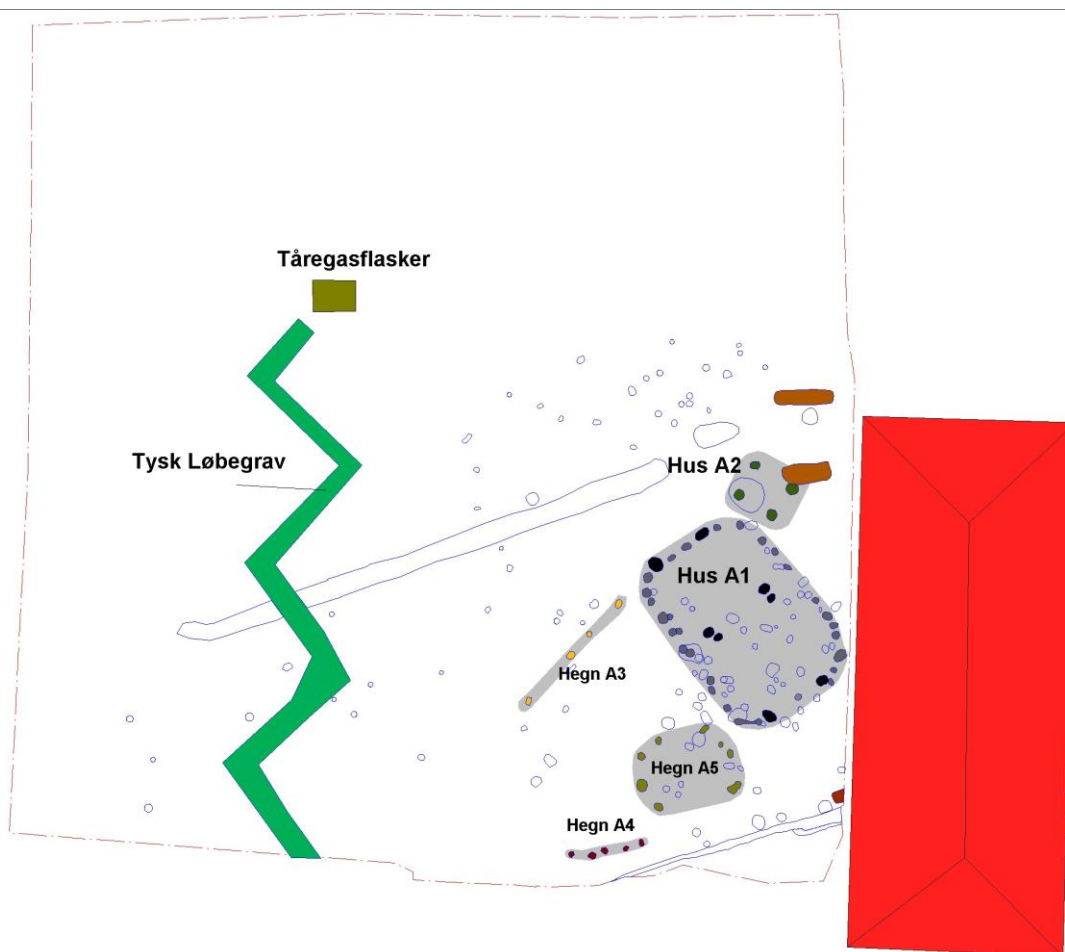

Fig. 1. Udgravningsfeltet vest for Hattingskolens gymnastiksal (markeret med rødt)